

HỘI NHÀ MÁY XÂY LỬA VIÊN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội này danh vốn hơn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tại số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LỬA

MUA LỬA VÀ LÃNH-RAN LỬA — GIỮM TIỀN LỬA VÀ THẺ LỬA — CHỜ LỬA — LÃNH LỬA GỒI KHO

Trước khi bán lửa,

xin hỏi bản hiệu; nếu vị diện-chủ nào mắc đi không đúng thì viết thư cho bản hiệu, bản hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — MUỐN HỎI CHI THÌ BỎN-HIỆU

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CANTHO — Và có lập chành mua lửa nơi các chỗ thị-tr

Phòng việc ở tại đường Belgique, môn bài số 15.

« Đông pháp Thời-báo » sẽ hết lòng mà giúp cho hội vận động đặng đạt cho đến cái tôn - chí khuyế - học của hội, bởi vậy cho nên bản báo lấy làm vui lòng mà lãnh bài diễn-thuyết đặng in hành cho đặng-bằng-lâm được. Trong số báo này đã khởi đặng một đoạn-rồi sau lần nữa sẽ đặng tiếp cho người không có đến dự nghe diễn-thuyết thì xem đó cũng tiện. Vậy bi-nhơn không muốn nói tóm những ý của người diễn-thuyết đã tỏ bày hôm nọ làm gì. Bi-nhơn chỉ xin nói rằng bài diễn-thuyết vẫn đã bày mà ý lại sâu, còn người diễn thuyết có đủ tư cách làm, tư cách làm mà đọc, nhưng mà lời nói bất thiệp có hằng có chớ, có phũ có trâm, chẳng cần nói bợ ngỡ bởi vậy cho nên người nghe đều lặn lể chăm chỉ mà nghe, đều đứng cũng không biết mỏi, có nhiều lúc về tay khèn rộ, như là lúc dứt lời thì về tay rất lâu.

Bi-nhơn đem tủy người đến nghe diễn-thuyết được đặng như vậy, mà lại nghe bài diễn-thuyết rất đich đáng, thấy người diễn-thuyết có đủ tư cách, thì bi-nhơn mừng rỡ vô cùng, tâm ước bực thanh-niên tân-học tiếp với nhau đến hội khuyế-nhọc mà diễn-thuyết mỗi tháng vài ba lần, mà có ít lắm thì cũng một lần. trước là lập nói giữa các nhiều người cho quen sau khóa cầu những vấn-đề của vấn đề trong nước.

Nguyễn-thế-Ngọc.

Đề hình luật lệ LỤC-SỰ ANNAM Ở CÁC TÒA-ÁN

Đây là một hạng Lục-sự mới nữa, thế là thế nào chưa rõ chỉ biết rằng người Đông-Pháp từ nay trở đi cũng có thể làm Lục-sự ở trong các Tòa-án. Như vậy thì lục-sự Annam thành ra có hai hạng, như ở xứ Bắc-hộ như Trung Bắc-kỳ và ở Lục-sự tại các tòa Nam-án-đệ-nhị cấp, chớ ở trong ngạch các viên-chức lục-sự của các xứ Bắc-hộ hoặc những người có văn-bằng từ hàng cấp thành chung trở lên.

Còn ở xứ Thuộc-địa như Nam-kỳ ta đây thì bấy nay chớ có người Pháp hoặc Annam nhập tịch Pháp. Lục-sự các Tòa-án kiến theo cách thức Langsa. Hiện nay có chỉ dụ quan Giám-quốc cho phép bổ những người Đông-pháp sung vào ngạch Lục-sự tại các Tòa-án như sau này:

Điều thứ nhất. — Phạm người Đông-Pháp (Annam, Cao-mên, Ai-lao) người xứ Bắc-hộ hay xứ thuộc-địa

nhập với bạn tuổi, với tư-cách do nghi-dịch quan Toàn-quyển sẽ đặt ra (b) chỉ thể bỏ làm Lục-sự (Commis-greffiers) ở Đông-Pháp cũ.

Điều thứ nhì. — Thế nhưng mà những chức Lục-sự sung Quan-lý và Khế (Greffiers notaires) và những chức phụ tá Lục-sự sung Quan-lý vẫn-khế thì chỉ có thể gộp cho những người thuộc Pháp. (Citoyen français) mà thôi.

Điều thứ ba. — Quan Thượng-ho Thuộc-địa bộ và Tư-pháp sẽ chiếu theo chỉ dụ này mà thi hành. Nguyễn quan Giám quốc Đại-pháp ra cái lệnh trên đây là vì quan Thượng-ho Thuộc-địa có làm từ trình nghị, cho rằng những việc xét tại các Tòa-án Đông-pháp mỗi ngày một nhiều mãi đến nỗi cái số Lục-sự Tây, giúp việc các quan tòa, thành ra không đủ nữa. Các viên Lục-sự người Đông-pháp có bằng tiếng Pháp và tiếng Cao-đông Pháp-chính Hanoi vì không phải là dân Pháp, cho nên chỉ có thể giúp việc các quan tòa ở trong phòng Lục-sự mà thôi, chớ không được ra ngoài dự xử giữa công-dường-cho được đủ những sự bất tiện trên đây, thì ngài có xin Đức Giám-quốc cho những viên Lục-sự người Đông-pháp cũng được làm Lục-sự tại các Tòa-án Tây, thế là về hạn-tuổi và tư cách thế nào thì sẽ do quan Toàn-quyển định.

Tại tòa phúc-án. Bồi sấm mai từ ba tuần rồi tòa Phúc-án có hội xử chiếu vụ song có một vụ trọng hệ hơn hết là vụ vụ oan đầu cáo.

Vụ này là vụ tranh gia tài do nơi một người con gái mẹ.

Nhơn vì có sự rầy rà trong hôn-ôc nên một người con trai kia giết chết bà mẹ trong lúc nó đi ngủ. Có Trần-thị-Ngọc là con gái bà bị giết đó bên làm đơn đầu cáo người em ruột mình là Trần-vân-Giàu nói rằng tên này giết mẹ và sang-đốt gia tài.

Trần-vân-Giàu bị bắt, tòa tra xét: đã hèn lâu rồi thì ra.

Trần-thị-Ngọc đem đơn kiện có xin chia gia tài. Rồi lại người em chịu chấp thì Trần-Ngọc đương như không có đến sự của người em về tội giết mẹ nữa, lại cũng không cần trở lại về vụ tòa tòa tên Giàu. Còn tên Giàu được tòa ra bản trở lại thưa người chị là Trần-thị-Ngọc nói rằng chị mình đã vu oan đầu cáo mình.

Tòa-sơ xử phạt Thị-Ngọc 3000 quan tiền và bắt bồi thường 5.000 đồng tiền thiệt hại cho tên Giàu.

Thị-Ngọc chống sũ, nên ngày thứ ba rồi tòa xử vụ này. Trưng-sự Laccature báo chớ cho Trần-thị-Ngọc, còn bên kia thì có Trưng-sự Vivès đối cãi. Hai Trưng-sự cãi lộn tít tít, rồi lại tòa đình lại 15 ngày đặng nghị sũ.

Vụ này rất trọng đại vì Trưng-sự Vivès nói phải chia-tài tranh nhau đó tình đến nỗi một triệu đồng.

Ở 1 Phòng tục sự đời, luận thường đảo ngược.

Cái ham lại với cái ham

Con. — Nè ba! Tôi nghe mà thảng thối nghẹn ruột ruột, thường than rằng tay làm không đủ hàm nhai, mà sao bữa hôm qua tôi lại nghe họ đạo chuyện bà cha thành Noài mới lãnh cái ham chì nữa?

Cha. — Bà thành Noài mới bắt được dâm ân cướp dù súng ống nên quan nghĩ công mà cho hàm chì-huỳnh.

Con. — Còn tia thành Mít tôi không thấy công trận gì mà cũng được hàm, thế ông giàu có rồi một hàm nhai không hết nên lo mua một cái hàm nữa phải không ba?

Cha. — Ờ mấy nói bây họ nghe họ cười nát...

Viên-Hoành

TIN SAU CHÓT Xin phép nghỉ

Một hạng phép nghỉ 30 ngày ăn lương trọn đ cho ông Đứ-hữu-Trí, nghị-sự Tòa Phúc-án Saigon, đặng nghỉ tại thuộc-địa.

Truy-nhiệm

Nhà-nước đã ban khuyế-bất riêng của sũ Tuấn-thành (Médaille d'Honneur de la Police) cho tên Say, lính tuần-thành ở hạng nhất ở Tuấn thành Cholon.

Cuộc hành trình của Quan Toàn-quyển Baudoin

Trong lúc quan Toàn-quyển định đi tại Huế thì ngài có tiếp khách các Đức ông Hội Cơ mật mà bàn luận về cái dự-án chỉnh chỉnh thể khóa ở Trưng-kỳ.

Ngài có đi viển các phòng việc tại đình Khâm-sứ, viển sở Mật-tham và các trại Anh Annam. Ngài cũng có dự xem cuộc tập trận ở của cơ lính mã-tả ở Huế. Ngày 18 Mai lúc 6 giờ ban mai quan Toàn-quyển đi từ Huế mà về Quảng-Ngãi và ngài đi đến nơi lúc 12 giờ trưa, ngài dùng cơm trưa tại đây rồi ngài trực chỉ Qui-nhơn thì ngài đến nơi lúc 7 giờ tối.

Ngày 19 Mai lúc 5 giờ sáng quan Toàn-quyển đi từ Qui-nhơn mà lên Kontum.

Thương người vì nước vong xu

Quan Đông-ly Hội-đồng-dông Thanh-phố Cholon có tiếp đặng của phòng Thương-mại khách-trở một số bạc hai trăm đồng với một bức thư như sau này:

Cholon, ngày 18 mai 1923.

Kính gửi cho quan Đông-ly Hội-đồng-dông Thanh-phố Cholon.

Kính quan Đông-ly.

Phòng Thương-mại khách-trở Cholon lấy làm cảm động về cái tâm mới xảy ra nơi gia quyến của người anh Annam Huỳnh-vân-Say bị giết một cách rất khiếp nhược trong khi làm việc bên phía, nên kính ngài xin thâu nhận một lược với thư này, số bạc 200 đồng và trao lại gồm cho nội trợ của người mất lộc và mấy lời của chúng tôi kính phả vu.

Chay kính,

Ký tên: VJA MUI YAN

Quan Đông-ly Hội-đồng-dông Thanh-phố Cholon, nhưn danh Thủ-phủ Cholon và quan Thống đốc Nam-kỳ nhưn danh Nhà-nước Thuộc-địa và có đời lời cảm ơn phòng Thương-mại Cholon về sự hào tâm này.

Đông-pháp thời sự

GIÁ BẠC

Table with 2 columns: Item name and Price. Kho Nhà nước... 8 fr. 00, Ngân-hàng Đông Pháp... 8 00, N. An-lâm... 8 00, Ngân hàng Courrier... 8 00, Bưu-tiền... 8 05

GIÁ LỬA

Table with 2 columns: Item name and Price. Lửa chớ đến nhà-máy Cholon... 4 \$90 6i 5 \$00, Vinhlong... 5 10 5 20, Goccong... 5 10 5 20, Baixau... 5 10 5 20, Baclieu... 5 10 5 20, Giá thường bực trung... 5 06 5 15

Một đũa nhỏ mới sanh quái dị THÁI BINH. — Mấy bữa nay ở Tiền-hung không ngày nào là không có tin nào đặng về chuyện một đũa bé mới sanh quái dị ở hạt Hưng-nhân. Nghe đũa bé này sanh ra đã được bốn tháng, hình dạng thật lạ, đầu vuông có khớp ở đằng sau, hai con mắt tròn như đặng tiền, tai chúng xuống ngang cằm. Người thì bảo đũa bé này là đặng trong một sanh ra đời người thì cho là một sự tiền-ann-ngập-chúng của nhà này nên mới sanh ra một đũa con dị đặng như thế.

H. D. K. D.

Ăn cướp

HÀTIEM. — Một chiếc xe buôn cây ở Tonkin về Hà-tiên, khi ra khỏi vàm vừa tới Phi Hattien trời đã tối nên chủ ghé bên đặng ghé lại mà nghỉ. Lúc 7 giờ sáng, có một chiếc xe-gó có 4 tên Cao-mên, chèo ghe ghé lại. Người dưới ghe có hỏi thì bọn họ nói đi chớ, một chấp nỏ lèo ghe và bắt hai phát súng giã. Chủ ghe, hai tên bạn và một đứa nhỏ 14 tuổi nhẩy xuống sông cùng một lúc. Rồi thay cho tên Trần-vân-Cao không biết lời nhưng mà thấy chủ ghe cũng bắt ba ba đều nhẩy hết xuống sông phần lại nghe tiếng súng nổ, sợ mà nhẩy 4 người xuống sông. Tên chủ và mấy người kia đều có ghề luôi với đem vào Hà-tiên rồi đi cớ. Còn 14 tên Trần-vân-Cao thì bữa kia đó, 12 giờ vớt mới đặng Chủ ghe bị mất hết 150 đồng.

Cũng là cướp

Một bữa tối kia hôm tháng Avril chừng 12 giờ thì có một bọn cướp định mới cái nhà cách chùa thành Hà-tiên chừng 500 thước tây. Bọn cướp lấy lấy văng bạc giá đặng chúng bao nhiêu và tài gia cũng vô hại. Nhưng có một đứa là thay là chúng quanh nhà ấy có hơn mười mấy cái nhà mà lúc quân khóa rạn sũ vào nhà thì tài gia có là mà không ai kịp cứu chi. Thiệt là như ở chỗ làm son vậy khốn thay!

Tử sát mất phi thường

TRAOIM. — Đêm 14 rạng mui 15 Mai 1923, lối 4 giờ khuya, thêm của Quan-thái-Xương (Traon) bị kẻ trộm cắp cắp chìa khóa về một buổi tài phủ, khiến một cái tử-sát để cao tằm tằm lằm đi mất. Phòng sũ có đặng 1.250 đồng, mười lăm cái giấy quế-trái Đông-Pháp (50 đồng) Đông-hồ, dây-chiến-médailillon, cá rá, móc của, nĩa, toàn bằng vàng cả, hai hộp đặng vàng của người ta gở, một cái giấy nơ 500 đồng và số sách, giấy tờ khác.

Một đũa nhỏ mới sanh quái dị người canh gác ban đêm và chúng quanh bốn có người ngủ, nhưng mà kẻ trộm rất tài biệt chớ giấu chìa khóa mà ăn cắp, một của khuyển tử đi mà không một ai hay hết. Nghe nói chỗ giấu chìa khóa gần tám chục năm nay không ai hay hết có số ngày nay kẻ trộm tìm ra, rồi là. Hiện nay kẻ trộm chưa bắt đặng, còn đang tìm kiếm. Việc ra thế nào, để an nghe lòng rồi sẽ...

TRỜI GIẾT NGƯỜI

LÁP-VỎ. — Ngày 14 Mai 1923 lối 14 giờ, trời đông mưa rất lớn, thêm tiếng sấm sét rền rền, có người rấn má nói chớ: đó là vợ chồng ông Ngoc-Hoang gây lộn!

nên tên Đạc lo nước thủy pháp đến truy hỏi trực vi. Trao và giờ đặng nó thán thế thì-Rồng năm đen, chứng đó mới xam nhau kêu khóc. Trận đặng mưa kỳ chẳng những hại mạng người mà thôi, cày trái, mà nhất là xã, hư hao cũng chẳng ít. Nói về số người chết về nghiệp thiên tai đã thời chẳng hiếm tại làm sao, năm nào xứ Long-xuyên cũng giáng giãi sét, Ngụy thay!

Từ-Vân.

HÀNG BẢO KÈ XE HƠI NGOI SAO C' L'ETOILE TÀI SAIGON ĐƯƠNG GUYNEMER SỐ 4 ngan kho bạc Anglais. Hãng này là hãng bảo kè những xe hơi của Nhà-nước. Hãng này là hãng tính giá rẻ hơn các hãng khác mỗi trăm gần 25%. Hãng này bởi thường sự rui ro lập tức. Hãng này nguyên vốn tại Saigon hai trăm ngàn đồng bạc. Hãng này lập ra mới một năm mà bảo kè đã đặng gần năm trăm cái xe rồi. Hãng này có sãm xe sẵn để cho người bảo kè trong hãng bị rui ro đặng, thì giá đặng kè phải thêm chút đỉnh. Chư quý vị nên đến hãng này mà bảo kè xe mình, tiện và rẻ hơn các hãng khác.

Lời rao

Cho những chú vị ưa hát thuộc tý hiệu JOB HAVANE đặng rồ, kể từ ngày 15 Avril sắp đặng n. Bao thuộc có để một tìm giấy gọi là prime đầu ai có phả phước đặng tìm prime kỳ thì tại tại hãng ông BOY LANDRY ở đường Boulevard Bonnard môn bài số 19 mà làm một cái đặng bề vàng, đặng giá một trăm mấy chục đặng.

Vậy quý khách có hát thuộc hiệu này mới khi ra mà hát thì phải coi chừng cho kỹ.

Hay lời.

Trông răng QUAN LƯƠNG-Y CORAUX Ở đường Chasseloup Laubat số nhà 15. Nhỏ răng một cách rất êm ái. Trông răng bằng sành và răng vàng.

Hãy đọc bản điều-lệ của Trường Kỳ - tác Nguyễn-tích-Hồng - là một số Học-đồng nghiên-nghi các đấng cha mẹ muốn cho con ngày sau đặng hoàn toàn nhưn cách nên từ y.

Chuyện mười người đàn bà khôn

(Tiếp theo)

Người sáng tạo rất khó khăn mà kể thì thành công không dễ. Nếu chàng chàng ngó-ngán gia sự, cứ đem thân mà trăm sịch chôn sòng mề, một mai sự nghiệp sống sao, thì chàng nữ phụ công đức của mẹ cha nơi chia sủi chẳng? Nói lời đó ập mặt vào mình chớng mà khốc hoà! Phan-Lang đứng dậy mà nói rằng: Ờ! đứng nói nhiều chuyện này! rồi bước ra đi đánh đoạn! Quỳnh-Như lau nước mắt đứng ngó chớng đi cho khuất mới trở về, biết nói chớng không chịu nghe, thì sự nghiệp này sớm muộn cũng phải tiêu tã. Bên tranh ra một kẻ, hầu báo lên cho phu-tướng ngày sau, nghĩa vụ làm chớng đã nghĩ vậy mà coi hư hao số. Từ đó

lại sau bề có bạc nhiều thì nàng giầu bết, cứ tính riêng lo thắm trong dạ. Chàng tự ý về đi thông thả chẳng nói lời chớng. Chàng thấy vậy ăn chơi càng lãn lãn, chớng rừ quên nguyệt hoa rừ-rên cừ bực, không chuyện gì mà không đặng tới, của nhà đã hết mềng nợ cũng giáp lao, hết chỗ bởi vậy tống thất về nhà bán đất. Quỳnh-Như nói: Như chàng muốn bán ruộng đất mà trả nợ thì phải đi thiếp ra. Nếu không đi thì thiếp không đặng giũ. Phan-Lang lấy nhơn tính từ nước sao, sự đời như xé về, vợ nhà đời đời, mềng xóm ngõ lơ! Vợ không đặng từ giũ thì ruộng đất chớng không mua, tống thất hết om lòng mà để tự. Lúc là từ xuất xoang rồi. Quỳnh-Như liền đặng giũ, Quỳnh-Như nói: số bạc bán đất này phải chia mới đặng, Phan-Lang sẵn-ni cho đó vài trăm. Quỳnh-Như nói: lẽ thì nhà chia đặng thóc chia hai, nhưng vậy mà thôi, thiếp lấy bạc vài trăm

đầy còn bao nhiêu để cho chàng hết, nói rồi khiến rương xé quầ từ đặng ra đi, Quỳnh-Như thì sắc mặt tự nhiên, của Phan-Lang thì gan ruột bầu thành một máy như chệt! Than thì than khốc thì khốc, than khốc rồi cũng cứ lời củ mà đi, trả mề: ít mới gặt gạo còn bao nhiêu cũng xài cũng thua cho hết. Thét riết bản tới của nhà vườn trong hết mà trả nợ cũng không phu. Cường đó mới huê về đặng khâu, cây thà trường giang, phá tại xe pho ai ra đặng này. Còn một hai chú nợ gian sao kể trả người không, kìm bít giam thân, đặng-đọa anh ta nhiều đời k-d số. (Thuở xưa giam thân tại nhà chớng nơ)

Nói về Quỳnh-Như trong hai năm trước giũ bạc rất nhiều, khi Phan-Lang đi ra thì kiểm chớng lập qui mề, cũ cửa nhà mua ruộng đất. Ở một mình mà quyết đoán bằng hồi, nếu trong sách chớng giũ đặng cầu phực. Đoạn Phan-Lang bị giam thân nơi

nhà phủ-hộ, nghe có một nhà giàu nhà muốn mua mồi, để hầu về và bên chép sổ sách trong nhà, thì anh ta cậy người làm mồi nói giũm, cho anh a báo thân mà trả nợ. Mồi bản nĩ này giá đặng năm trăm nên cho Jủ trả. Người nhà giũ chịu trao bạc trả nợ đực, rồi làm tờ báo, đặng Phan-Lang về. Tội nghiệp cho Phan-lang thuê nay còn nhà giàu que thủ phong lưu, chớng từng công chuyện, có khi làm việc chi không vừa ý chớ, thì mềng la nhiều tiếng nặng nề. Anh ta rừ-rừ-ôm-ôm không ngon nể không nghe. Than ôi! Một phần mà xam như chi, tể mầy mà rừ như cũ! Hàng chớng đặng vài tháng, kể giờ ngày xuân, thấy người ta đi chợ chớng đặng, ai ai cũng lo công đặng bà cha mẹ ba bữa thì khi sũ anh ta cảm xúc, nghĩ tới thân bên bà mẹ đau lòng, tể năm ngoài mình làm sao, tể năm nay mình ra rồi sũ, thì còn đặng mà làm chi nữa! Bên chớng chớng

thức vòng tự ái, vừa đực đực vào vòng oan nghiệp, đặng trái oai một giũc cho rồi. Xảy có người áp lại cái dây, om chớng xuống thào vòng ra mà tuôn giọt lệ. Giũy phũc anh ta tìch lệ, mề mắ ra thấy vợ là Quỳnh-Như đặng ôm mình, sũng sũ nhĩa mà ngó chiêm-bao, hay là miền địa-phũ. Cấn nghĩ tay thì biết đau mồi chớch là mình còn sống, lại thấy Mai-cả - Điệp cũng đặng mồi bết. Bên đặng nhau lên nhà mà hỏi chuyện đầu đuôi, mồi hay vợ làm thính là đặng tri mà sũc c' đ'ng, vợ đời đời là toàn mưu mà giũ của. Đẽ vậy mà lo cho chớng từ chớch, k' m' th' chớng Mai-cả - Điệp, đẽ phỏng khi hầu hạ nung thĩn đở trấp cho vợ lòng chớng. Hàng sai người thĩm độ tình chớng, nghe bị chớch mồi đẽ người mua tở. Phan-Lang đẽn đõil lòng tự mưng mà mồi rất thẹn thỏn. Phan-Lang nói với vợ rằng: công ơn nàng tại tạo như vậy, thiệt là cây mực đặng trở bợng, xuong khỏ mà cõ

(Tàu sẽ tiếp theo)

NHI-THIỆN-DƯƠNG

ĐẠI-DU'OC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38 - Cholon

Có bán đủ các thứ thuốc cao đơn huyền tán rất thần hiệu như sau đây

1. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 10 gói giá là	1 00	14. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 4 gói giá là	0 50	30. Vạn-ung-phát-đơn	ve lớn 0 10 ve trung	0 10	48. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy là	5 00
2. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 2 gói giá là	0 20	15. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 6 gói giá là	0 30	31. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	49. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 2 gói	0 20
3. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 3 gói giá là	0 30	16. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 8 gói giá là	0 40	32. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	50. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 3 gói	0 30
4. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 4 gói giá là	0 40	17. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 10 gói giá là	0 50	33. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	51. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 4 gói	0 40
5. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 5 gói giá là	0 50	18. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 12 gói giá là	0 60	34. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	52. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 5 gói	0 50
6. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 6 gói giá là	0 60	19. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 14 gói giá là	0 70	35. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	53. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 6 gói	0 60
7. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 7 gói giá là	0 70	20. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 16 gói giá là	0 80	36. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	54. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 7 gói	0 70
8. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 8 gói giá là	0 80	21. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 18 gói giá là	0 90	37. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	55. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 8 gói	0 80
9. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 9 gói giá là	0 90	22. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 20 gói giá là	1 00	38. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	56. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 9 gói	0 90
10. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 10 gói giá là	1 00	23. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 22 gói giá là	1 10	39. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	57. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 10 gói	1 00
11. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 12 gói giá là	1 20	24. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 24 gói giá là	1 20	40. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	58. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 12 gói	1 20
12. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 14 gói giá là	1 30	25. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 26 gói giá là	1 30	41. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	59. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 14 gói	1 40
13. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 16 gói giá là	1 40	26. Sâm-nhông-bổ	Hộp giấy 28 gói giá là	1 40	42. Vạn-ung-phát-đơn	ve nhỏ	0 05	60. Thập-thiên-tai-bổ-huần	mỗi hộp giấy 16 gói	1 60

Xưởng thợ-mộc, chạm và cán hiệu là:
"Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA"
 Tại Lũithieu Quai E. Outrey

Có đóng sẵn đủ các thứ bàn, ghế, tủ, v. v. to lớn bằng cây Trắc, Cẩm-lai, Gỗ và có đủ thứ mặt-đá Cẩm-thạch lớn nhỏ và lảnh lảnh theo kiểu.

Đã hơn 15 năm nay các nơi đều nghe danh và được vửa lòng công khen ngợi luôn. Có sẵn nhiều món rất xinh đẹp, để cho quý ông muốn chọn đồ khéo lạ. Muốn đặt đồ cho khéo và vửa ý, thì nên gọi thợ mà thương nghị với Xưởng-thợ-mộc này.

Bông đèn điện-khí, dây đèn, quạt máy điện, các món cán dùng về điện khí, và các kiểu đèn, dầu sáng và dầu lửa, đèn có mành-sông.

Bán tại tiệm:
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
 Đường Espagne, số 200 (góc chợ mới) Saigon
 Mua tại các hàng bán Huơ-kỳ và Đại-pháp
 BẠN GIÁ RẺ

Tiệm đóng xe
 Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng
 đường Luro môn bãi 99 và 101
 (Đất-hồ) Saigon
 Trần-vân-Hiệp chủ tiệm

Kính cùng Lạc-châu quý khách định rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: xe mi, xe hai bánh, xe kiển, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kểu, bánh xe cao-su bằng cây giá trị bền tay chữ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiển đèn tay, đèn bắt kế xe độc chiếc và xe song mã bằng da trâu máy rất khéo và chắc, có bán yên mới, chuông đạp hai tiếng, bình để thắp đèn kểu là theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cái xin quý khách có dịp đến Đất-hồ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đả thiếu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cảm ơn hạ cố. Còn chừ quý khách ở xa muốn gọi thợ hỏi thăm món chi cùng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chữ-nhon cần khải.

TRẦN-LONG
 TIỆM ĐÓNG GHÉ MÁY
 ROTINIER
 Réparation des Raquettes
 Rue Turc n° 14
 SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, ròng rã một nghề làm ghé máy theo kiểu Hồng-kong, ghé dài ghé dĩa, ghé ngời, lớn có nhỏ có, đủ thứ đủ dạng rất khéo rất đẹp, có sửa vệt máy, đồ đánh trái lạng; giá rẽ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.

TRẦN-LONG, chủ tiệm.

Diệc-Hương
 LÒ LAM VÀ BONG (Svonneerie)
 Quai des Jonques số 115 Cholon
 Có làm đủ thứ xà-bong thường dùng như xà-bong của langsa vệt mà siá bán rẽ hơn nhiều là vì xà-bong làm tại đây khỏi thuế xuất cảng nhập cảng

A. DENHOLM
 No 3038, P. de l'Inde, N° 3038
SAIGON
 G. S. H. H. H. H. H.

TIỆN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XÂY LỬA GẠO

Đã ráp hơn 30 cái nhà máy to lớn cho đến 500 tấn ở tại Đông-pháp.

Cum kết chắc chắn về sự lửa gạo xay ra đồng hao nhiều và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc.

NGUYỄN GIẢN MÂY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ CHAY ĐỒI — DÂY TRẦN — EMERIE
 VẠN VẠN — MÁY LAM ĐÁU, LAM ĐƯƠNG — MÔ-TƠ — NƠI SÓ-ĐEV.V.
 GIÁ PHẢI CHANG

Muốn cho hàng đêm mà:
 Sáng sửa như hàng ngày, thì hãy mua một cây đèn «**Hiệu INTENTS**»

Loại đèn kiểu mới tạo chế, đèn bằng Dầu-Lửa, sáng 800 ngọn bạch-lạp.

Có bán tại tiệm:
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
 Đường Espagne, số 200 (góc chợ mới) Saigon

ĐOÀN THIÊN TIÊU-THUYẾT
Gia-thất tan-tánh
 Soạn giả: **HỒ-VAN-HIẾN.**
 (Tiếp theo)

Ồi! Đau đớn thay phận đàn bà,
 Lời rằng: bạc mang cũng là lời chung.

Châu-Thành Paké xin đẹp lắm, bốn phía đều có núi bao chung quanh. Chờ có đèn điện, đường xá hẹp mà sạch sẽ. Ngời Langsa ở cũng nhiều, cuộc mua bán thành vượng lắm. Tại đó có một người Bà-Nga da đen như Cao-Mén mà bôi tước như Anam. Con trai lại đeo kiển, mặc áo không mặc quần, dầy có che một tấm vải trước bụng. Tàu đậu tại lại, con gái Léo vừa chèo ghe vừa hát tiếng nghe lảnh lớt.

Ở Paké tàu chạy 2 ngày tới La-Phong, rồi sang qua tàu khác chạy suốt một ngày nữa mới tới Svannaakhet.

Châu-thành Paké xin đẹp lắm, bốn phía đều có núi bao chung quanh. Chờ có đèn điện, đường xá hẹp mà sạch sẽ. Ngời Langsa ở cũng nhiều, cuộc mua bán thành vượng lắm. Tại đó có một người Bà-Nga da đen như Cao-Mén mà bôi tước như Anam. Con trai lại đeo kiển, mặc áo không mặc quần, dầy có che một tấm vải trước bụng. Tàu đậu tại lại, con gái Léo vừa chèo ghe vừa hát tiếng nghe lảnh lớt.

linh không được sống thêm một tý nữa. Người dơ dãi tàu ngóng lên cũng chỉ chờ lâu gọi có ý làm cho người trên bờ thấy được mình. Ai nấy đều có vẻ tươi cười, vì rồi đây sẽ được đoàn tụ cha mẹ vợ con, riêng có một cô Nguyệt đứng dơ dãi tàu dơ dãi lên không thấy ai là người quen thì cô buồn lòng như dao cắt. Trước kia mấy ngày cô chờ tàu chạy chậm, cô mong cho mau đến nơi, mà nay đã đặc kỳ sự vọng rồi cô lại bởi bởi khó liệu quá. Có lẽ thấy An cũng có bầu dủ thứ hộp quạt Xiêm mới cất bọc là 11 hộp, hành khách đi tàu đưa nhau mua coi vui lắm.

Tôi Vientiane, tàu còn cách bên mấy trăm thước, cô Nguyệt lo sửa sang hành lý xếp đồ vào dây rồi ngời lên bờ thấy náo náo; xe ngựa, xe kéo và xe máy rầm rần. Thỉnh thoảng có người mà mặc quần người. Nào Tây, nào Lào, nào Anam lảnh lảnh em ru, ai cũng chơng hai con mắt xanh mà đóm dưới tàu trong bụng vẫn phiến rầm con mắt

Như những lời hàn huyên ban tối trời có phật đở mở hội hệt.

Người đơ-dã kỳ chính là vợ thầy An. Nằm con xuống rước chông đi Saigon mới về.

Thầy An ngó cô Nguyệt coi bộ buồn rầu lỏ thẹn lắm. rồi thở ra mà nói những lời sau này: Có bấy nhiêu củi nó vất đồ lều rồi, bữa nào rảnh xin mời có sang qua nhà tôi chơi cho biết. Vợ thầy tôi có kỳ lạ ai, thời thầy đáp rằng vợ của M. Kinh ở Nam kỳ, mới bắt nhau trong chuyến tàu này. Rồi đó hai vợ chồng nắm tay nhau mà lên bờ.

Cô Nguyệt nhìn theo thầy mà ứa hai hàng giọt lệ. Người đầu lại có thói tình mà đến thế này, nhưng biết tình là sao bây giờ, đã mặc bươm Sít-khánh thời phải cam lý phận. Ở đất nước quê người, muốn phả lời rồi không biết bày giờ phải nương nư vào đâu? Trong lòng cô rối rắm như nước sôi, song ngoài mặt cô lại giữ lấy màu nghiêm nghị tự nhiên, đầu cho ai có

con mắt tình đời cũng không thể đòi ngay cho cô là một người lạc lối bơ vơ được. Có lẽ một cái xe kéo nhỏ đó rồi cô lên ngôi mà biến chạy ra chợ. Xe chạy qua mấy hàng phố, những người An nam đứng trước nhà nhích cổ không nháy mắt, có tâm d'xi coi cô là người đi có ở Vientiane hay là mới đến đây lần thứ nhất. Cô Nguyệt lúc dưới tàu b'óc lên không một ai đón rước, mà n'ưng kẻ đứng tại bến tàu đưa nhích cổ và lấy làm lạ lắm. Hay giờ cô lại bị mấy người Anam vây ngó một lần thứ hai nữa, thời cô lấy làm hổ thẹn vô cùng. Có hiểu tôn-ta-phu đem có lại một khách-sạn nào cũng đáng. Tôn-ta-phu nghe dứt tiếng thì biết cô là một người ở đâu mới đến. Ở Vientiane không có khách-sạn nào cả, duy có một cái Bungalow ở chỗ người Langsa ở mà thôi, nên có theo cho cô ở đó. Cô hiểu mình lầm, ngời trên xe chột điên sát ruột, bầm gạc, có cất tiếng hỏi thời con cô chạy Láo-tăng kéo xe chạy

nghe lời cách kể người xe suy ra một mưu cũng cho là khéo thiệt. Xe chạy qua một tiệm may máy của người Bả-kỳ, có bốn người, bube v'ó nói chi yện gì với chủ tiệm may không rõ mà có lệnh vạy đem rương v'ó. Có cho ta-phu cầm các nó rồi đầu chèo cô rồi lui ra. Cô xếp đồ đồ hành lý đầu đó xong rồi kể đơn đơn ra có ngời ăn với vợ chồng người chủ tiệm, sắc mặt cô vẻ tàn hoan.

(Sưu sẽ tiếp theo).